

Ullensaker kommune
Postboks 470
2051 JESSHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon

Karen Mimi Rygh, 32266957

Ullensaker - Uttalelse til søknad om dispensasjon fra kommuneplan for etablering av massedeponi - Gbnr. 199/18

Vi viser til brev 18. mars 2021. Det er søkt om dispensasjon fra arealformålet LNFR i kommuneplanens arealdel samt plankravet for etablering av massemttak.

Saken gjelder

Det søkes om dispensasjon for etablering av massemttak på et område avsatt til LNFR. Området er på ca. 90 da. og består av 79 da. dyrket mark, og 11 da. skog.

Arealet inngår i «Reguleringsplan for gang- og sykkelveg langs fv. 454, Mogreina – Bondal bru», vedtatt 2007, og har i den sammenheng vært avsatt til overskuddsmasser fra utbyggingen av E6. SVV hadde ikke behov for dette området allikevel, så den delen av planen er utgått.

Lovverk og Statsforvalterens rolle

Kommunen kan bare gi dispensasjon dersom hensynene bak bestemmelsen eller hensynene i lovens formålsbestemmelse ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene, jf. plan- og bygningsloven kapittel 19. Fordelene ved en dispensasjon skal primært knyttes til de offentlige hensyn som planen skal ivareta og de formål og hensyn som plan- og bygningsloven fastsetter.

Statsforvalteren skal påse at dispensasjoner ikke gis i strid med nasjonale og viktige regionale interesser innen miljøvern, landbruk, samfunnssikkerhet, folkehelse og barn og unges interesser. Vi skal følge opp Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innenfor våre ansvarsområder. Dette skjer ved at vi avgir uttalelser i saken før kommunen fatter vedtak. Vi har også klagerett på kommunens vedtak.

For ordens skyld gjør vi oppmerksom på at det er Statsforvalterens juridiske avdeling som behandler eventuelle klager på kommunens vedtak. Dersom Statsforvalteren i Oslo og Viken klager på et kommunalt dispensasjonsvedtak vil det være en annen Statsforvalter som behandler klagen.

Vurdering

Vi vil innledningsvis minne om vårt brev til kommunene datert 17. september 2020, som beskriver innhold i oversendelser ved forespørsel om forhåndsuttalelse.

For gjennomføring av større anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, kreves det reguleringsplan, jf. plan- og bygningsloven § 12-1. Massedeponier på land over 50 dekar eller 50 000 m³ skal vurderes konsekvensutredet, jf. forskrift om konsekvensutredninger vedlegg II 11 k). Vi mener tiltaket, uavhengig av konfliktnivå med ulike interesser, er for stort til at det kan tillates gjennom en dispensasjonsbehandling.

Vi ser det som lite relevant å vise til, slik det er gjort i søknaden, en ikke gjeldende reguleringsplan fra 2007. Føringer og regelverk for masseforvaltning har endret seg forholdsvis mye siden den gang.

Vi kan ikke se at det er vurdert gjenvinning av overskuddsmassene. Vi viser til Miljødirektoratets faktaark M-1243 hvor det fremgår at det midlertidig ikke er behov for søknader om unntak fra forurensningsloven § 32 første ledd så fremt muligheter for gjenvinning er vurdert.

Det er nødvendig med en forvaltning av masser som ivaretar målet om mest mulig gjenvinning/gjenbruk av overskuddsmasser, jf. ressurspyramiden. For å bidra til å løse utfordringene innen masseforvaltning bør kommunen heller finne områder til midlertidige masselager, hvor massene senere kan hentes ut igjen og komme til nytte i andre prosjekter.

Miljødirektoratet arbeider nå med en endring av avfallsforskriften for massemtak. Det legges opp til at deponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset, også må ha tillatelse etter avfallsforskriften kapittel 9. Ved mottak og permanent lagringssted for store mengder ikke-forurensete masser fra flere avfallsaktører over lengre tid, vil dette i prinsippet være et avfallsanlegg, og det må søkes til Statsforvalteren om tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. § 29.

Vi mener tiltaket også er i strid med retningslinjene i regional plan for masseforvaltning i Akershus. Se blant annet retningslinje 3.5.2 og 3.5.4.

Det foreslås oppfylling på ca. 80 dekar fulldyrket jord, og vi mener tiltaket kommer i konflikt med nasjonale føringer for jordvern og matproduksjon. Det er heller ikke vist hvordan omsøkte tiltak vil ivareta jordvern og andre viktige samfunnshensyn, og søknaden viser blant annet ikke hvordan dyrkingskvalitet og avlingspotensial skal ivaretas, hva slags krav som stilles til jordmassene for at de skal være egnet for dyrking og heller ikke dokumentasjon/mottakskontroll skal sikres. «Bløte masser» er nevnt, men vi finner ingen begrunnelse for hvorfor slike masser er egnet for areal som skal istandsettes til dyrket jord.

Vi legger til grunn at kommunen nøye vurderer søknaden etter reglene i plan- og bygningsloven kapittel 19. Vi viser også til dispensasjonsveiledere utarbeidet av Fylkesmannen som ligger på vår hjemmeside: <https://www.statsforvalteren.no/oslo-og-viken/plan-og-bygg/>. Ellers viser vi til kommunens ansvar som planmyndighet, jf. [Statsforvalterens forventningsbrev for 2021](#), datert 28. januar 2021 og tilhørende [vedlegg med forventninger til kommunal arealplanlegging](#).

Konklusjon

Vi mener tiltaket er vesentlig i strid med nasjonale og regionale føringer for jordvern, matproduksjon, masseforvaltning og hensynet bak LNFR-formålet og fraråder sterkt at kommunen gir dispensasjon. Vi ber om å bli orientert om kommunens videre behandling av saken og vil vurdere å klage på et eventuelt positivt vedtak om dispensasjon.

Med hilsen

Carl Henrik Jensen
seniorrådgiver

Karen Mimi Rygh
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Viken fylkeskommune Postboks 220 1702 SARPSBORG